Received: 22 Aug 2019, Revised: 14 Nov 2019
Accepted: 20 Dec 2019

นิพนธ์ต้นฉบับ

การพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะ การแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน

ปริญญา จิตอร่าม[1,*]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน ดำเนินการวิจัยโดยการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชน จำนวน 21 ท่าน ผลการวิจัยพบว่า ตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชน ได้แก่ ด้านส่งเสริมสุขภาพ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การเฝ้าระวังและการควบคุมโรค ด้านบำบัดรักษาเบื้องต้น และ ด้านสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ 2) ความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน ได้แก่ วิเคราะห์และประมวลปัญหาสาธารณสุข วินิจฉัยปัญหาสาธารณสุข วางแผนงานสาธารณสุข การดำเนินงานแก้ไขปัญหาสาธารณสุขชุมชนและการประเมินผลการดำเนินงาน 3) คุณลักษณะเชิงวิชาการ ได้แก่ ด้านการวิจัยและการพัฒนานวตกรรมสุขภาพ ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบคิดการเชิงสุขภาพและการสื่อสารด้านสุขภาพ 4) การบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชน ได้แก่ ภาวะผู้นำและการพัฒนาภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม สัมพันธภาพและเครือข่ายและการบริหารจัดการงานสาธารณสุข และ 5) ทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชน ได้แก่ การพัฒนาตนเองเชิงวิชาชีพ การเป็นผู้นำด้านสุขภาพ วัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

คำสำคัญ สมรรถนะ การแก้ปัญหาและการพัฒนา นักสาธารณสุขชุมชน

[1] วิทยาจารย์ชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี
[*] Corresponding author: dr.parinyaa@gmail.com

Original Article

Development of Competency Indicators for Problem Solving skill among Community Public Health Officer

Parinya Jitaram[1,*]

Abstract

The purpose of this research was to develop the indicators for problem solving skill among community public health officer. It was qualitative research to collect data using in-depth interviews, the samples included 21 persons who participate in solving and developing health community. The results of this research found that: the indicators on competency in solving and developing community health in community health worker consisted 5 components 1) Skills in Community Health: consisted of indicators related to Health Promotion, Environmental Health, Surveillance and Disease Control, Basic treatment and Health Education and Health Behavior Development 2) Community Health Problems Solving : consisted of indicators related to Community Health Analysis, Community Health Diagnose, Community Health Planning, Community Health Solving and Community Health Evaluation 3) Characteristics in Community Health Academic: consisted of indicators related to Research and Development of Community Health Innovations, Information Technology, Community Health Thinking System and Health communication 4) Community Health Management: consisted of indicators related to Leadership Development, Teamwork, Relationships and Networks, Public Health Management and 5) Life Skills for Community Health Workers: consisted of indicators related to Professional Development, Health Leadership, Culturalal, Moral and Ethics.

Keyword: Competency, solving problems and developing, community health worker

[1] Instructor, Sirindhorn College of Public Health Suphanburi

* Corresponding author: dr.parinyaa@gmail.com

บทนำ

สมรรถนะ (Competency) เป็นคุณลักษณะที่อยู่ในเบื้องลึกและฝังแน่นเป็นแนวพฤติกรรม[1] ที่เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกที่ซ่อนอยู่ภายในบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลนำมาสู่การปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อบุคลากรและองค์กร ซึ่งสมรรถนะนั้นมีประโยชน์ต่อตัวผู้ปฏิบัติงาน และต่อองค์กรหรือหน่วยงาน รวมทั้งมีประโยชน์ต่อการบริหารงานของบุคคลโดยรวม กล่าวคือ สมรรถนะเป็นตัวช่วยกำหนดเพื่อการคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะตามที่องค์การต้องการ ทั้งด้านความรู้ ทักษะและความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานขององค์กร เพื่อให้ปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กร[2] เริ่มตั้งแต่แรกรับเข้ามาทำงานโดยการปฐมนิเทศ (Orientation) และจะต้องดำเนินการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรต่อไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร[3] การที่องค์กรต่างๆ จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยบุคลากรในองค์กรที่มีสมรรถนะ เป็นตัวขับเคลื่อน (Drive) ที่จะนำองค์กรไปสู่การบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง อีกทั้งสมรรถนะยังเป็นตัวกำกับและช่วยสะท้อนให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใดและจะต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น และสามารถใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ฝึกอบรมแก่บุลากรในองค์กรเพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนและสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ ตามที่องค์กรกำหนดไว้ในงานที่รับผิดชอบ[4] ซึ่งอยู่ในรูปแบบของตัวชี้วัดหลักของผลงาน (Key Performance Indicators; KPIs) ให้บรรลุเป้าหมายได้เพราะสมรรถนะเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ว่าถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดหลัก แล้วจะต้องใช้ สมรรถนะตัวไหนบ้างและช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับสมรรถนะของตัวเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการแล้ว ในระยะยาวก็จะส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้นๆ

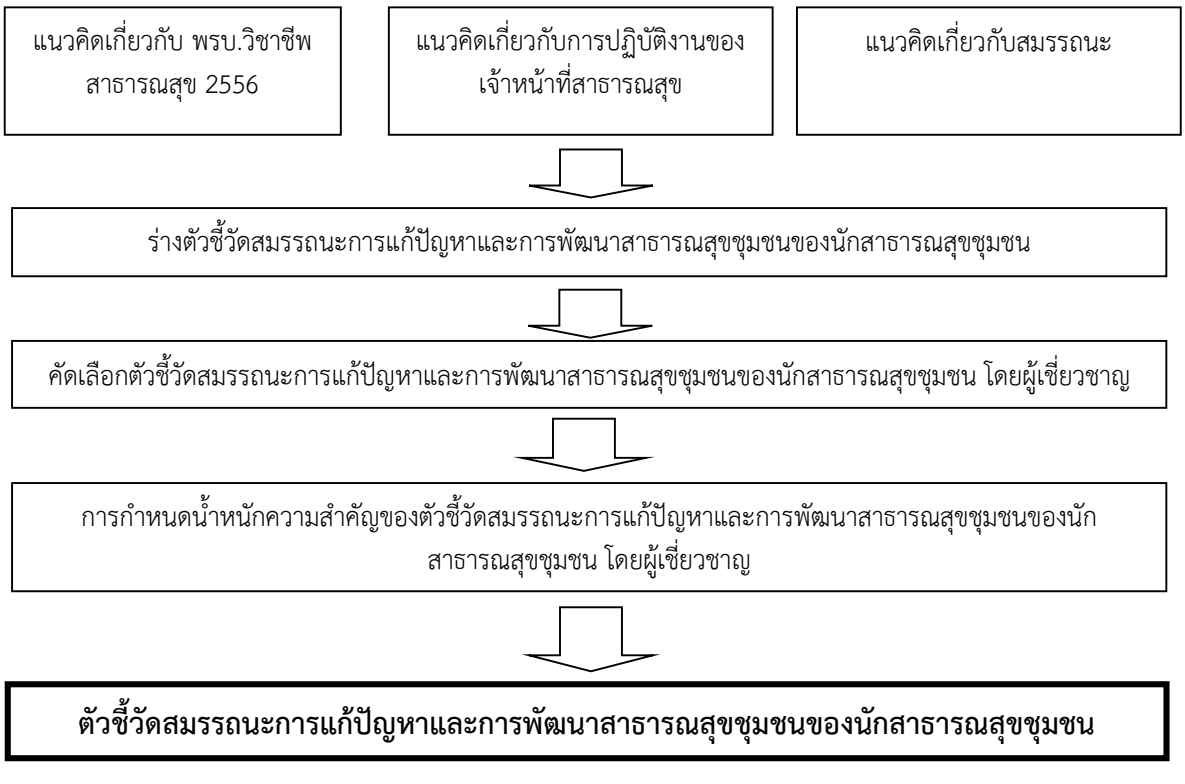
ในมิติทางด้านสุขภาพนั้นสมรรถนะมีส่วนสำคัญที่หน่วยงานและองค์กรทางด้านสุขภาพต้องดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้รองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานอยู่ในชุมชน ซึ่งองค์การอนามัยโลก[5] ได้กำหนดกรอบแนวคิดระบบสุขภาพ (The WHO Health System Framework) โดยกรอบแนวคิดนี้ระบุองค์ประกอบ อย่างน้อย 6 องค์ประกอบ (six building blocks) ได้แก่ 1) ภาวการณ์นำและการอภิบาล 2) การเงิน 3) บุคลากรด้านสุขภาพ 4) ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ วัคซีน และเทคโนโลยี 5) สารสนเทศ และการวิจัย และ 6) การให้บริการ[6] โดยมีผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่สำคัญ คือ การเข้าถึงความครอบคลุม คุณภาพและ ความปลอดภัย และมีผลสัมฤทธิ์ ให้ประชาชนมี สุขภาพดีขึ้น ระบบสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ปกป้องคุ้มครองความเสี่ยงด้านสังคมและการเงิน รวมทั้งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งพบว่าองค์ ประกอบที่เป็นรากฐาน 6 ประการของระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ องค์การอนามัยโลกให้ความสำคัญกับบุคลากรสาธารณสุข (Health workforce)เป็นหัวใจและเป็นรากฐานสำคัญเป็นอย่างยิ่งในระบบบริการสุขภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสมรรถนะที่จำเป็นของนักสาธารณสุขชุมชนเป็นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นในระบบสุขภาพของประเทศไทย โดยเฉพาะในส่วนของสมรรถนะด้านการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชนทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนานักสาธารณสุขให้มีคุณลักษณะตามสมรรถนะที่จำเป็นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในองค์กรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสมรรถนะ และจากการศึกษาจากเอกสาร หนังสือตำรางานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวของกับสมรรถนะ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักสาธารณสุขในชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 และแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาตัวชี้วัด ในการกำหนดกรอบแนวคิดนั้นผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวข้างต้นมาหลอมรวมเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาตัวชี้วัดต่อไป โดยปรากฏกรอบแนวคิดเบื้องต้นของการวิจัยดังภาพประกอบ



วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชนในครั้งนี้ดำเนินการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) กำหนดขอบเขตการวิจัย 2 ส่วน คือ

1. ขอบเขตที่เกี่ยวข้องกับเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักสาธารณสุข และพระราชบัญญัติการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

2. ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย บุคลากรทางด้านสาธารณสุขชุมชน ที่เป็นนักบริหาร

นักวิชาการและระดับปฏิบัติงานในชุมชน จำนวน 21 คน

ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดของมูร์ฟี่และเทอร์รี่[7] มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการวิจัยซึ่งได้แบ่งกระบวนการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายออกเป็น 5 ระยะ คือ 1) การกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 2) การรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3) การกำหนดค่าความเห็นบนมาตรวัดของแบบสอบถามฉบับที่สอง 4) การหามิติสอดคล้องโดยเสียงข้างมาก และ 5) การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

ประชากร

ประชาการที่วิจัย คือ บุคลากรทางด้านสาธารณสุขชุมชน จำนวน 21 คน ประกอบด้วย

1.นักสาธารณสุขประเภทบริหาร จำนวน 7 คน

2.นักสาธารณสุขประเภทวิชาการ จำนวน 7 คน

3.นักสาธารณสุขประเภทปฏิบัติการ จำนวน 7 คน

โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. ปฏิบัติงานในบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขชุมชน มากกว่า 10 ปี

2. วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป

3. มีผลงานวิชาการ บทความ งานวิจัย และมีบทบาท เกี่ยวกับสมรรถนะและที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขชุมชน ภายในระยะเวลา 3 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วน คือ

1. ร่างตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 23 องค์ประกอบย่อย 77 ตัวบ่งชี้

2. แบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด คือ

2.1 แบบสอบถามสำหรับการคัดเลือกตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน โดยผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น ใช้สำหรับการคัดเลือก มีลักษณะแบบตัวเลือก 2 ตัวเลือกดังนี้

คะแนน 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าตัวบ่งชี้นั้นมีความสอดคล้อง

คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าตัวบ่งชี้นั้นไม่มีความสอดคล้อง

เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้โดยกำหนดให้ตัวที่ผ่านการคัดเลือกที่มีค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป

2.2 แบบสอบถามสำหรับกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวบ่งชี้สมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน โดยผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวบ่งชี้สมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน ประกอบด้วย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีค่า 5 ระดับ ระดับสูงที่สุด ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับน้อยและ ระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน

1. ทบทวนเอกสารงานวิจัย หนังสือตำรา สร่างเป็นกรอบร่างตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหา

และการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน

2. นำกรอบร่างตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชนสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกตัวชี้วัดและการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน

1.การคัดเลือกตัวชี้วัด

2.การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวชี้วัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การคัดเลือกตัวบ่งชี้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

1.การวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency ; IOC)[8] โดยคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั่งแต่ 0.75 ขึ้นไป

2. ตัวบ่งชี้ที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่ามัธยฐาน 3.50 ขึ้นไป

3. ตัวบ่งชี้ที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile rang : TQR) ไม่เกิน 1.50

จริยธรรมวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี เลขที่ PHCSP-อจ.004

ผลการวิจัย

การคัดเลือกตัวชี้วัดตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน จำแนกตามองค์ประกอบแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทด์ ของตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชนชุมชน

ตัวบ่งชี้	IOC	Medium	Mood	TQR	ผลการคัดเลือก
1.องค์ประกอบทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชน					
1.1 ด้านส่งเสริมสุขภาพ					
1) การให้บริการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุกกับกลุ่มเป้าหมายในชุมชน	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) การให้บริการการส่งเสริมสุขภาพในสถานบริการ	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) การผสมผสานองค์ความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพ	0.95	5.00	5.00	0.50	ผ่านเกณฑ์
1.2 ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม					
1) การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่เอื้อต่อสุขภาพ	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) สนับสนุนประชาชนในการดูแลสิ่งแวดล้อม	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) การเฝ้าระวังอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
1.3 การเฝ้าระวังและการควบคุมโรค					
1) การป้องกันโรคระบาดในชุมชน	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) การควบคุมโรคระบาดในชุมชน	1.00	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
3) การเฝ้าระวังโรคระบาดในชุมชน	0.90	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
1.4 ด้านบำบัดรักษาเบื้องต้น					
1) ให้การบำบัดอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นของประชาชน	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์

ตัวบ่งชี้	IOC	Medium	Mood	TQR	ผลการคัดเลือก
2) สามารถประเมินสภาพร่างกายและส่งต่อผู้ป่วย	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
1.5 ด้านสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ					
1) การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ	0.95	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
2) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพกับประชาชนอย่างเหมาะสม	0.90	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
2. องค์ประกอบความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน					
2.1 วิเคราะห์และประมวลปัญหาสาธารณสุข					
1) ความรู้ด้านการประเมินภาวะสาธารณสุขชุมชน	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) การรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาสาธารณสุข	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) วิเคราะห์ แปลผลข้อมูลด้านสาธารณสุข	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2.2 วินิจฉัยปัญหา สาธารณสุข					
1) การสรุปประเด็นปัญหาสาธารณสุข	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสาธารณสุข	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) การระบุสาเหตุของปัญหาสาธารณสุข	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
4) การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปัญหาสาธารณสุขได้	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2.3 วางแผนงานสาธารณสุข					
1) วางแผนงานการแก้ปัญหาสาธารณสุขที่สอดคล้องกับการวินิจฉัยการสาธารณสุข	1.00	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
2) วางแผนจัดทำโครงการแก้ปัญหาสาธารณสุขแบบองค์รวม	0.90	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
3) วางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุขกรณีฉุกเฉิน	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2.4 การดำเนินงานแก้ไขปัญหาสาธารณสุขชุมชน					
1) สามารถจัดทำโครงการแก้ปัญหาสาธารณสุขชุมชนได้อย่างเหมาะสม	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) ขอรับสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรในการดำเนินงานให้เพียงพอ ทันเวลา	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) สามารถดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	1.00	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
2.5 ประเมินผลการดำเนินงาน					
1) กำหนดระบบและดำเนินการติดตาม ควบคุม กำกับ โครงการแก้ปัญหาสาธารณสุขชุมชน	0.90	5.00	5.00	0.50	ผ่านเกณฑ์
2) กำหนดระบบและดำเนินการประเมินผลสำเร็จของโครงการแก้ปัญหาสาธารณสุขชุมชน	0.90	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
3) กำหนดระบบและดำเนินการนิเทศงานสาธารณสุขชุมชนในกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข	0.81	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
3.องค์ประกอบคุณลักษณะเชิงวิชาการ					
3.1 ด้านการวิจัยและการพัฒนานวตกรรมสุขภาพ					
1) สามารถดำเนินการวิจัยด้านสาธารณสุข	0.95	4.00	4.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) มีผลงานที่เป็นนวตกรรมสุขภาพ	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) นำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการสาธารณสุข	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3.2 ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ					
1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านสุขภาพได้	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานสาธารณสุข	1.00	4.00	4.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบข้อมูลสาธารณสุขได้	0.95	4.00	4.00	1.00	ผ่านเกณฑ์

ตัวบ่งชี้	IOC	Medium	Mood	TQR	ผลการคัดเลือก
3.3 ระบบการคิดเชิงสุขภาพ					
1) รู้จักการคิดและวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) เข้าใจประเด็นปัญหาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปัญหาและสถานการณ์	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
4) กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานสาธารณสุขด้านต่างๆได้	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3.4 การสื่อสารด้านสุขภาพ					
1) สามารถสื่อสารในเชิงสุขภาพกับประชาชนได้	0.95	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
2) สามารถพูดสื่อสารในเชิงสุขภาพในที่สาธารณะได้	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) สามารถจัดทำสื่ออธิบายความรู้ด้านสุขภาพได้	0.95	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
4) มีการแลกเปลี่ยนความคิดเชิงสุขภาพกับประชาชน	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
5) สามารถสื่อสารภาษาของท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานได้	0.76	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
4.องค์ประกอบการบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชน					
4.1 ภาวะผู้นำและการพัฒนาภาวะผู้นำ					
1) มีความเป็นผู้นำที่ดี	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) มีความเป็นผู้ตามที่ดี	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) ส่งเสริมการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ผู้ร่วมงาน	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
4) สามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาได้	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
5) การปรับตัวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสังคม	0.95	5.00	5.00	0.50	ผ่านเกณฑ์
4.2 การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม					
1) มีทักษะในการทำงานเป็นทีม	1.00	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
2) ยอบรับบทบาทของตนเอง	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) มีทักษะในการประสานงานกับภาคีเครือข่ายระดับต่างๆ	0.95	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
4.3 สัมพันธภาพและเครือข่าย					
1) ให้การบริการด้วยความ เต็มใจต้อนรับ	0.90	5.00	5.00	0.50	ผ่านเกณฑ์
2) ให้บริการด้วยอัธยาศัยอันดี และสร้างความประทับใจแก่ผู้รับบริการ	0.81	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
3) มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทุกระดับ	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
4) สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ในทุกสถานการณ์	0.86	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
4.4 การบริหารจัดการงานสาธารณสุข					
1) มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีได้	0.81	4.00	4.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) รู้จักบริหารเวลาและวางแผนเวลาการทำงานที่เหมาะสม	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
5.องค์ประกอบทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชน					
5.1 การพัฒนาตนเองเชิงวิชาชีพ					
1) ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) สนใจเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ ในสาขาอาชีพของตน	0.81	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
5.2 การเป็นผู้นำด้านสุขภาพ					
1) หลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสียงต่อสุขภาพ	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	0.76	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์

ตัวบ่งชี้	IOC	Medium	Mood	TQR	ผลการคัดเลือก
3) มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพที่ดี	0.76	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
5.3 วัฒนธรรม					
1) ยอมรับความหลากหลายและแตกต่างในวัฒนธรรมของประชาชน	0.86	4.00	4.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) สามารถให้บริการกับผู้รับบริการต่างภาษา วัฒนธรรม	0.76	4.00	4.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) นำความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในงานสาธารณสุข	0.95	4.00	4.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
5.4 คุณธรรม จริยธรรม					
1) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่ และวิชาชีพ	1.00	5.00	5.00	0.00	ผ่านเกณฑ์
2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตถูกต้องทั้งตามหลักกฎหมาย จริยธรรมและระเบียบวินัย	0.86	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและการตัดสินใจของตน	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
4) มีคุณธรรมประจำใจในการดำเนินชีวิตและการกระทำ	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
5.5 จรรยาบรรณวิชาชีพ					
1) ปฏิบัติงานตามหลักวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
2) ยกย่องให้เกียรติประชาชนทุกระดับ	0.90	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
3) พิทักษ์สิทธิประโยชน์ของประชาชนที่พึงได้รับ	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
4) ให้แสดงความคิดเห็นของตนตามหลักวิชาชีพอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์
5) ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	1.00	5.00	5.00	1.00	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญมีทั้งหมด 5 องค์ประกอบหลัก 23 องค์ประกอบย่อย 77 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบหลัก ทั้ง 5 คือ 1) ทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชน 2) ความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน 3. คุณลักษณะเชิงวิชาวิชาการ 4. การบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชน และ 5. ทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชน

การหาค่าน้ำหนักความสำคัญตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าการกระจาย คะแนนตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน

ตัวบ่งชี้	$\overline{X}$	SD	ระดับ
1.องค์ประกอบทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชน			
1.1 ด้านส่งเสริมสุขภาพ			
1) การให้บริการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุกกับกลุ่มเป้าหมายในชุมชน	4.52	0.68	มากที่สุด
2) การให้บริการการส่งเสริมสุขภาพในสถานบริการ	4.52	0.68	มากที่สุด
3) การผสมผสานองค์ความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพ	4.62	0.74	มากที่สุด
1.2 ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม			
1) การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่เอื้อต่อสุขภาพ	4.56	0.75	มากที่สุด
2) สนับสนุนประชาชนในการดูแลสิ่งแวดล้อม	4.48	0.60	มาก
3) การเฝ้าระวังอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน	4.57	0.51	มากที่สุด

ตัวบ่งชี้	$\overline{X}$	SD	ระดับ
1.3 การเฝ้าระวังและการควบคุมโรค			
1) การป้องกันโรคระบาดในชุมชน	4.71	0.46	มากที่สุด
2) การควบคุมโรคระบาดในชุมชน	4.86	.035	มากที่สุด
3) การเฝ้าระวังโรคระบาดในชุมชน	4.62	0.81	มากที่สุด
1.4 ด้านบำบัดรักษาเบื้องต้น			
1) ให้การบำบัดอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นของประชาชน	4.57	0.50	มากที่สุด
2) สามารถประเมินสภาพร่างกายและส่งต่อผู้ป่วย	4.57	0.51	มากที่สุด
1.5 ด้านสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ			
1) การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ	4.86	0.48	มากที่สุด
2) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพกับประชาชนอย่างเหมาะสม	4.81	0.40	มากที่สุด
รวมองค์ประกอบทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชน	**4.63**	**0.27**	**มากที่สุด**
องค์ประกอบความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน			
2.1 วิเคราะห์และประมวลปัญหาสาธารณสุข			
1) ความรู้ด้านการประเมินภาวะสาธารณสุขชุมชน	4.71	0.46	มากที่สุด
2) การรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาสาธารณสุข	4.43	0.74	มาก
3) วิเคราะห์ แปลผลข้อมูลด้านสาธารณสุข	4.52	0.60	มากที่สุด
2.2 วินิจฉัยปัญหาสาธารณสุข			
1) การสรุปประเด็นปัญหาสาธารณสุข	4.52	0.68	มากที่สุด
2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสาธารณสุข	4.52	0.60	มากที่สุด
3) การระบุสาเหตุของปัญหาสาธารณสุข	4.57	0.50	มากที่สุด
4) การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปัญหาสาธารณสุขได้	4.57	0.51	มากที่สุด
2.3 วางแผนงานสาธารณสุข			
1) วางแผนงานการแก้ปัญหาสาธารณสุขที่สอดคล้องกับการวินิจฉัยการสาธารณสุข	4.86	0.35	มากที่สุด
2) วางแผนจัดทำโครงการแก้ปัญหาสาธารณสุขแบบองค์รวม	4.86	0.36	มากที่สุด
3) วางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุขกรณีฉุกเฉิน	4.67	**0.57**	มากที่สุด
2.4 การดำเนินงานแก้ไขปัญหาสาธารณสุขชุมชน			
1) สามารถจัดทำโครงการแก้ปัญหาสาธารณสุขชุมชนได้อย่างเหมาะสม	4.71	0.46	มากที่สุด
2) ขอรับสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรในการดำเนินงานให้เพียงพอทันเวลา	4.52	0.68	มากที่สุด
3) สามารถดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.90	0.43	มากที่สุด
2.5 ประเมินผลการดำเนินงาน			
1) กำหนดระบบและดำเนินการติดตาม ควบคุม กำกับ โครงการแก้ปัญหาสาธารณสุขชุมชน	4.67	0.65	มากที่สุด
2) กำหนดระบบและดำเนินการประเมินผลสำเร็จของโครงการแก้ปัญหาสาธารณสุขชุมชน	4.71	0.64	มากที่สุด
3) กำหนดระบบและดำเนินการนิเทศงานสาธารณสุขชุมชนในกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข	4.86	0.36	มากที่สุด
รวมองค์ประกอบความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน	**4.66**	**0.28**	**มากที่สุด**
องค์ประกอบคุณลักษณะเชิงวิชาการ			

ตัวบ่งชี้	$\overline{X}$	SD	ระดับ
3.1 ด้านการวิจัยและการพัฒนานวตกรรมสุขภาพ			
1) สามารถดำเนินการวิจัยด้านสาธารณสุข	4.43	0.59	มาก
2) มีผลงานที่เป็นนวตกรรมสุขภาพ	4.43	0.75	มาก
3) นำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการสาธารณสุข	4.57	**0.59**	มากที่สุด
3.2 ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ			
1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านสุขภาพได้	**4.38**	0.74	มาก
2) นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานสาธารณสุข	4.38	0.59	มาก
3) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบข้อมูลสาธารณสุขได้	4.43	0.59	มาก
3.3 ระบบคิดการคิดเชิงสุขภาพ			
1) รู้จักการคิดและวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	4.71	0.46	มากที่สุด
2) มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	4.62	0.49	มากที่สุด
3) เข้าใจประเด็นปัญหา และเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของปัญหาและสถานการณ์	4.57	0.51	มากที่สุด
4) กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานสาธารณสุขด้านต่างๆได้	4.48	0.68	มาก
3.4 การสื่อสารด้านสุขภาพ			
1) สามารถสื่อสารในเชิงสุขภาพกับประชาชนได้	4.71	0.64	มากที่สุด
2) สามารถพูดสื่อสารในเชิงสุขภาพในที่สาธารณะได้	4.62	0.67	มากที่สุด
3) สามารถจัดทำสื่ออธิบายความรู้ด้านสุขภาพได้	4.76	0.54	มากที่สุด
4) มีการแลกเปลี่ยนความคิดเชิงสุขภาพกับประชาชน	4.57	0.67	มากที่สุด
5) สามารถสื่อสารภาษาของท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานได้	4.86	0.35	มากที่สุด
รวมองค์ประกอบคุณลักษณะเชิงวิชาการ	**4.56**	**0.49**	**มากที่สุด**
องค์ประกอบการบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชน			
4.1 ภาวะผู้นำและการพัฒนาภาวะผู้นำ			
1) มีความเป็นผู้นำที่ดี	4.71	0.46	มากที่สุด
2) มีความเป็นผู้ตามที่ดี	4.62	0.66	มากที่สุด
3) ส่งเสริมการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ผู้ร่วมงาน	4.52	0.51	มากที่สุด
4) สามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาได้	4.67	0.57	มากที่สุด
5) การปรับตัวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสังคม	4.71	0.56	มากที่สุด
4.2 การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม			
1) มีทักษะในการทำงานเป็นทีม	4.90	0.30	มากที่สุด
2) ยอบรับบทบาทของตนเอง	4.71	0.46	มากที่สุด
3) มีทักษะในการประสานงานกับภาคีเครือข่ายระดับต่างๆ	4.43	**0.74**	มาก
4.3 สัมพันธภาพและเครือข่าย			
1) ให้การบริการด้วยความ เต็มใจต้อนรับ	4.67	0.66	มากที่สุด
2) ให้บริการด้วยอัธยาศัยอันดี และสร้างความประทับใจแก่ผู้รับบริการ	4.81	0.51	มากที่สุด
3) มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทุกระดับ	4.67	0.57	มากที่สุด
4) สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ในทุกสถานการณ์	4.86	0.35	มากที่สุด
4.4 การบริหารจัดการงานสาธารณสุข			
1) มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร	4.71	0.46	มากที่สุด
2) จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีได้	4.29	0.71	มาก

ตัวบ่งชี้	$\overline{X}$	SD	ระดับ
3) รู้จักบริหารเวลาและวางแผนเวลาการทำงานที่เหมาะสม	4.67	0.48	มากที่สุด
รวมองค์ประกอบการบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชน	**4.66**	**0.27**	**มากที่สุด**
องค์ประกอบทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชน			
5.1 การพัฒนาตนเองเชิงวิชาชีพ			
1) ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.52	0.60	มากที่สุด
2) สนใจเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ ในสาขาอาชีพของตน	4.67	0.48	มากที่สุด
3) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.68	มาก
5.2 การเป็นผู้นำด้านสุขภาพ			
1) หลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสียงต่อสุขภาพ	**4.62**	0.49	มากที่สุด
2) มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	4.71	0.46	มากที่สุด
3) มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพที่ดี	4.43	0.67	มาก
5.3 วัฒนธรรม			
1) ยอมรับความหลากหลายและแตกต่างในวัฒนธรรมของประชาชน	4.43	0.59	มาก
2) สามารถให้บริการกับผู้รับบริการต่างภาษา วัฒนธรรม	4.48	0.51	มาก
3) นำความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในงานสาธารณสุข	4.33	0.58	มาก
5.4 คุณธรรม จริยธรรม			
1) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่ และวิชาชีพ	4.76	0.54	มากที่สุด
2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตถูกต้องทั้งตามหลักกฎหมาย จริยธรรมและระเบียบวินัย	4.71	0.46	มากที่สุด
3) รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและการตัดสินใจของตน	4.71	0.46	มากที่สุด
4) มีคุณธรรมประจำใจในการดำเนินชีวิตและการกระทำ	4.71	0.46	มากที่สุด
5.5 จรรยาบรรณวิชาชีพ			
1) ปฏิบัติงานตามหลักวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน	4.48	0.60	มาก
2) ยกย่องให้เกียรติประชาชนทุกระดับ	4.52	0.68	มากที่สุด
3) พิทักษ์สิทธิประโยชน์ของประชาชนที่พึงได้รับ	4.71	0.46	มากที่สุด
4) ให้แสดงความคิดเห็นของตนตามหลักวิชาชีพอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา	4.62	0.59	มากที่สุด
5) ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	4.71	0.46	มากที่สุด
รวมองค์ประกอบทักษะชีวิตนักสาธารณสุข	**4.58**	**0.25**	**มากที่สุด**
รวม	**4.62**	**0.19**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 พบว่าตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชนจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.62, SD = 0.19) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.63, SD = 0.27) องค์ประกอบความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.66, SD = 0.28) องค์ประกอบคุณลักษณะเชิงวิชาวิชาการในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.56, SD = 0.49) องค์ประกอบการบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.66, SD = 0.27) และองค์ประกอบทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชนชุมชนในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.58, SD = 0.25) เช่นกัน

ตาราง 3 ค่าน้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน

องค์ประกอบหลัก	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) (X)	สัดส่วนน้ำหนักความสำคัญ (W)	คะแนน (X+W)	ลำดับ
1. ทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชน	4.63(X_1)	0.28(W_1)	1.29	1
2. ความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน	4.66(X_2)	0.21(W_2)	0.99	3
3. คุณลักษณะเชิงวิชาการ	4.56(X_3)	0.22(W_3)	1.00	2
4. การบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชน	4.66(X_4)	0.16(W_4)	0.75	4
5. ทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชน	4.58(X_5)	0.13(W_5)	0.59	5
รวม	($X_1 W_1$+ $X_2 W_2$+ $X_3 W_3$+ $X_4 W_4$+ $X_5 W_2$)		4.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าองค์ประกอบของตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชนมีค่าน้ำหนักเรียงตามลำดับตามความสำคัญของดังนี้ ลำดับที่ 1 องค์ประกอบทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชน ลำดับที่ 2 องค์ประกอบคุณลักษณะเชิงวิชาการ ลำดับที่ 3 องค์ประกอบความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน ลำดับที่ 4 องค์ประกอบการบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชนและลำดับที่ 5 องค์ประกอบทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเพื่อการพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชนชี้ชัดว่าประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ 23 องค์ประกอบย่อย 77 ตัวบ่งชี้ โดยพบว่าองค์ประกอบด้านทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชนมีค่าน้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือองค์ประกอบด้านคุณลักษณะเชิงวิชาการ องค์ประกอบด้านความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน องค์ประกอบการบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชน และองค์ประกอบทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชนตามลำดับ ทั้งนี้จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่านักสาธารณสุขชุมชนเป็นบุคลากรในกลุ่มวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติงานในการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนที่ต้องนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขทั้ง 5 กลุ่มความรู้ตามที่สภาการสาธารณสุขชุมชมกำหนดประกอบด้วยกลุ่มส่งเสริมสุขภาพและอนามัยชุมชน กลุ่มป้องกันโรคควบคุมโรค ระบาดวิทยา สถิติและการวิจัยทางด้านสาธารณสุข กลุ่มตรวจประเมิน การบำบัดโรคเบื้องต้น การดูแลช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพ และการส่งต่อ กลุ่มอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม และกลุ่มบริหารสาธารณสุขและกฎหมายสาธารณสุข[9] มาเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อการกระทำต่อบุคคลครอบครัว ชุมชน และอนามัยสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชน ซึ่งประกอบด้วยการส่งเสริมสุขภาพ การอนามัยสิ่งแวดล้อม การ

เฝ้าระวังและการควบคุมโรค การบำบัดรักษาเบื้องต้น และด้านสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายและความสำคัญของวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน[10] ที่กล่าวว่า “วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน” หมายความว่า วิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมโรค การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย การฟื้นฟูสภาพ การอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยในชุมชนโดยนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ แต่ไม่รวมถึงการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และการสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น จึงมีผลทำให้องค์ประกอบด้านทักษะสำคัญในงานสาธารณสุขชุมชนมีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด

องค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญรองลงมาคือด้านคุณลักษณะเชิงวิชาการประกอบด้วย ด้านการวิจัยและการพัฒนานวตกรรมสุขภาพ ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านระบบคิดการเชิงสุขภาพและการสื่อสารด้านสุขภาพ องค์ประกอบหลักด้านนี้จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและนวตกรรมทางด้านการสาธารณสุขชุมชน รวมทั้งการนำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและการพัฒนางานส่าธารณสุขชุมชน อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการสื่อสารเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพเพื่อสามารถอธิบาย แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ด้านสุขภาพกับประชาชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนวัสนันท์ วงศ์ประสิทธิ์ และสุปราณี จ้อยรอด[11] ที่ศึกษาถึงความต้องการในการพัฒนาบุคลากรทางสาธารณสุขต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ พบว่าชุมชนต้องการเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความสามารถในการเป็นนักสร้างเสริมสุขภาพที่มีทักษะการสื่อสารที่ดีกับผู้อื่น และสามารถเข้าถึงปัญหาของชุมชนได้อย่างแท้จริง ในส่วนองค์ประกอบด้านระบบคิดการเชิงสุขภาพนั้นสอดคล้องกับการศึกษาของกิตติพัทธ์ เอี่ยมรอด[12] ที่ดำเนินการพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะของนักวิชาการสาธารณสุขซึ่งพบว่าองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำและการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆของนักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 6 ด้าน คือ 1) การวิเคราะห์และประมวลปัญหาสาธารณสุข 2) การวินิจฉัยปัญหาสาธารณสุข 3) การวางแผนงานสาธารณสุข 4) การดำเนินงานแก้ไขปัญหาสาธารณสุขชุมชนและ 5) การประเมินผลการดำเนินงาน หากพิจารณาโดยชัดแจ้งแล้วจะพบว่าองค์ประกอบนี้ คือขั้นตอนของการดำเนินงานอนามัยชุมชนที่นักสาธารณสุขนำมาปรับและประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานด้านการแก้ปัญหาและการพัฒนางานสาธารณสุขในชุมชนอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว[13] ซึ่งสมรรถนะในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของนักสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เช่นเดียวกับองค์ประกอบหลักด้านการบริหารจัดการงานสาธารณสุขชุมชน อันได้แก่ ภาวะผู้นำและการพัฒนาภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม สัมพันธภาพและเครือข่ายและการบริหารจัดการงานสาธารณสุข นั้นสอดคล้องกับการศึกษาของสุคนทิพย์ รุ่งเรืองและคณะ[14] ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสมรรถนะของ

นักวิชาการสาธารณสุข กรณีศึกษาเขตบริการสุขภาพที่ 4 พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะของนักวิชาการสาธารณสุข และสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของนักวิชาการสาธารณสุขได้ และท้ายสุดองค์ประกอบหลักด้านทักษะชีวิตนักสาธารณสุขชุมชน ได้แก่ การพัฒนาตนเองเชิงวิชาชีพ การเป็นผู้นำด้านสุขภาพ วัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญเป็นลำดับที่ 5 จากผลการวิจัยชี้ชัดได้ว่าการปฏิบัติงานของนักสาธารณสุขชุมชนต้องมีการการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเชิงวิชาชีพ เป็นผู้นำด้านสุขภาพที่มีความรู้ ความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรม ประเพณีพื้นถิ่น และดำรงตนด้วยคุณธรรม จริยธรรม และประกอบวิชาชีพภายใต้กรอบแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพการสาธารณาสุขชุมชน

การนำผลการวิจัยไปใช้

นำตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชนไปประเมินสภาพการปฏิบัติงานจริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวชี้วัดสมรรถนะการแก้ปัญหาและการพัฒนาสาธารณสุขชุมชนของนักสาธารณสุขชุมชน

เอกสารอ้างอิง

1. Spencer, L.M. and Spencer, S.M. Competency at Work: Models for Superior Performance. New York: John Wiley & Sons; 1993: P 9-11.
2. สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency Based Learning. กรุงเทพฯ : อมรินทร์ทริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน); 2549.
3. พรชัย เจดามาน. (2560). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2562, จาก knation blog:http://www.oknation.net/blog/jedaman/2013/03/29/entry-1
4. McClelland, D. (1973). Testing for Competency Rather than for Intelligence. American Psychologist. 28 (1), pp. 1 - 14.
5. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.). บทสังเคราะห์ข้อเสนอบทบาทกระทรวงสาธารณสุขในศตวรรษที่ 21 นนทบุรี. หจก. สหพัฒนไพศาล; 2557.
6. World Health Organization. Everybody business: strengthening health systems to improve health outcomes. WHO's framework; 2007.
7. Murphy, T. H., & Terry Jr, R. Adoption of CALL technologies in education; A national delphi. In Proceedings of the Forty-Fourth Annual Southern Agricultural Education Research Meeting 1998; 112-123.
8. พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ;2543.
9. ราชกิจจานุเบกษา.ข้อบังคับสภาการสาธารณสุขชุมชน ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2562; 2562: 23-25 เล่ม 136 ตอนพิเศษ 41 ง วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562

10. ราชกิจจานุเบกษา.พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556; 2556 :หน้า 19-20 เล่ม 130 ตอนที่ 118 ก วันที่ 16 ธันวาคม 2556
11. นวัสนันท์ วงศ์ประสิทธิ์ และ สุปราณี จ้อยรอด. ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรทางสาธารณสุขต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา กับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในวารสารราชนครินทร์ มกราคม-มิถุนายน 2560: หน้า 63-71.
12. กิตติพัทธ์ เอี่ยมรอด. การพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล สำนักงาน ก.พ.; 2554.
13. ธีรศักดิ์ พาจันทร์. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น.วารสารทันตาภิบาล ปีที่ 28 ฉบับที่ 1 มกราคม –มิถุนายน 2560; 2560 : หน้าที่ 49-59.
14. สุคนทิพย์ รุ่งเรือง ฉัตรสุมน พฤฒิภิญโญ นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ และสุธี อยู่สถาพร. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสมรรถนะของนักวิชาการสาธารณสุข กรณีศึกษาเขตบริการสุขภาพที่ 4 ใน วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข. ปีที่ 2, ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย. 2559); 2559:15-29.